

South Wales
Police and Crime Commissioner
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu
De Cymru

CYNLLUN YR HEDDLU A GOSTWNG TROSEDDU DE CYMRU 2016-21

CRYNODEB GWEITHREDOL

De Cymru yw un o'r ardaloedd mwyaf diogel yn y Deyrnas Unedig i fyw a gweithio ynddi ac ymweld â hi, rhywle y gall pobl fwynhau treulio amser gyda theulu a ffrindiau ynddo.

Fel Comisiynydd a Phrif Gwnstabl, mae ein hegwyddorion a'n gwerthoedd a rennir yn pennu'r safon, sef sicrhau mai ni yw'r gorau o ran deall ac ymateb i anghenion ein cymunedau. Mae hynny'n golygu gwrandio arnynt, diogelu pobl agored i niwed a gwella boddhad dioddefwyr.

Mae'r heriau o'n blaenau yn ein gwneud hyd yn oed yn fwy penderfynol o barhau i ganolbwyntio ar y weledigaeth hon, gyda phwyslais newydd ar ymyrraeth gynnar a chymunedau gweithredu prydlon a chadarnhaol. Anelwn at weithio gyda phartneriaid er mwyn sicrhau bod pobl yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt, pan fo ei angen arnynt, ac atal pobl rhag dioddef trosedd neu gyflawni trosedd.

Mae ymyrraeth gynnar wrth wraidd creu cymunedau iach, hapus a diogel, gan leihau'r galw ar ein holl wasanaethau cyhoeddus.

Mae ein cyflawniadau hyd yma wedi creu sylfaen gadarn ar gyfer gwaith pellach ond rydym yn cydnabod bod angen i ni geisio gwella ein gwasanaeth ac ymateb yn effeithiol i ofynion newydd o hyd. Cynllun yr Heddlu a Gostwng Troseddu De Cymru sy'n sail i'n hymateb a bydd yn sicrhau ein bod yn parhau i ddarparu gwasanaeth rhagorol i gymunedau De Cymru.

Gallwch ddarllen y cynllun llawn yma:

[comisiynyddheddluathroseddu.cymru](#)

Y Gwir Anrh Alun Michael

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Peter Vaughan QPM

Prif Gwnstabl

CYFLAWNI MWY GYDA'N GILYDD TUAG AT DDE CYMRU MWY DIOGEL

**MAE GWELEDIGAETH
HEDDLU DE CYMRU YN
GLIR – SICRHAI MAI NI
YW'R GORAU AM DDEALL
AC YMATEB I ANGHENION
EIN CYMUNEDAU.**

*Peter Vaughan, QPM
Prif Gwnstabl*

**CYDWEITHREDU YW'R
BRIF EGWYDDOR SY'N
EIN HYSBRYDOLI. GYDA'N
GILYDD, GALLWN
GYFLAWNI MWY NAG Y
GALLWN EI GYFLAWNI AR
EIN PEN EIN HUNAIN.**

*Y Gwir Anrh Alun Michael
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru*

**Mae'r dyfodol bob amser yn ansicr ond dyma'r
egwyddorion a wnaiff sicrhau ein bod ar y
trywydd iawn wrth i ni barhau ar ein taith tuag
at Dde Cymru hyd yn oed yn fwy diogel:**

- Atal troseddu, a chefnogi cymunedau diogel a hyderus, yw cyfrifoldeb cyntaf yr heddlu
- Rhaid i wasanaethau cyhoeddus grebachu gyda'i gilydd, nid ar wahân, gan ganolbwyntio ar wasanaethau cynaliadwy
- Rhaid i dueddiadau troseddol a'u hachosion craidd gael eu nodi a'u trechu'n gyflym
- Mae'r materion a wynebier gan ein cymunedau yn galw am ymyrraeth gynnar, ynghyd â chymau gweithredu prydlon a chadarnhaol ar sail tystiolaeth ac wedi'u datblygu mewn partneriaeth
- Rhaid i ni gydweithio tuag at les cenedlaethau'r dyfodol gan gynnig y cymorth sydd ei angen ar bobl pan fo ei angen arnynt.

Ceir manylion llawn y genhadaeth, gweledigaeth, gwerthoedd ac egwyddorion yng Nghynllun llawn yr Heddlu a Gostwng Troseddu yn [comisiynyddheddluathroseddu.cymru](https://www.police.wales/comisiynyddheddluathroseddu.cymru)

CYDWEITHIO I GADW DE CYMRU YN DDIOGEL

RYDYM WEDI CYFLAWNI CRYN DIPYN O NODAU CYNLLUN CYNTAF YR HEDDLU A GOSTWNG TROSEDDU, GAN EIN RHOI MEWN SEFYLLFA GADARN I WYNEBU'R HERIAU O'N BLAENAU, TRA'N CYDNABOD BOD LLAWER IAWN O WAITH I'W WNEUD O HYD.

Dyma rai enghreifftiau o'r hyn a gyflawnwyd gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl, ar y cyd â'u timau a chyda phartneriaid hyd yn hyn:

Parhau i ganolbwyntio ar ddioddefwyr troseddau

Rydym wedi mynd o fod yn un o'r heddluoedd gwaethaf o ran boddhad dioddefwyr i fod yn un o'r rhai gorau yng Nghymru a Lloegr. Mae hyn o ganlyniad uniongyrchol i wrando ar bobl sydd wedi cael profiad o drosedd, gan roi dioddefwyr wrth wraidd yr hyn a wnawn. Rydym wedi newid y ffordd rydym yn cofnodi troseddau er mwyn adlewyrchu hyn a byddwn yn gwella gwasanaethau dioddefwyr ymhellach.

Diogelu pobl agored i niwed

Rydym wedi adolygu'r gwaith sy'n mynd rhagddo yn Ne Cymru i ymdrin ag achosion o gamfanteisio'n rhywiol ar blant, gan arwain at gynllun gweithredu ar sail partneriaeth er mwyn helpu i gadw ein plant yn ddiogel rhag magu perthynas amhriodol ar-lein a mathau eraill o gam-drin. Rydym yn cefnogi dioddefwyr troseddau a dargedwyd oherwydd eu hil, rhyw neu gyfeiriadedd rhywiol. Rydym yn helpu pobl hŷn i deimlo'n ddiogel drwy fynd i'r afael â sgamiau, sy'n broblem gynyddol, gan gynnwys troseddau ar-lein drwy gynnwys cyngor Get Safe Online ar ein gwefan.

Mynd i'r afael â thrais yn erbyn menywod a merched

Mae nodi cam-drin domestig ar y cam cynharaf yn allweddol er mwyn cadw pobl yn ddiogel. Rydym wedi gweithio'n llwyddiannus gydag iechyd a phartneriaid eraill er mwyn gwella systemau rhannu gwybodaeth a hyfforddi gweithwyr proffesiynol ar yr hyn i gadw llygad amdano a sut i ymateb fel bod dioddefwyr yn cael y gwasanaethau sydd eu hangen arnynt. Rydym wedi datblygu hyfforddiant newydd o'r radd flaenaf i swyddogion yr heddlu, meddygon teulu a Phrifysgolion, gan ddefnyddio profiadau goroeswyr i lywio ein gwaith.

Defnyddio technoleg yn y frwydr yn erbyn trosedd

Rydym yn chwyldroi plismona drwy dechnoleg. Mae Rhaglen 'Fusion' yn fenter gydweithredol rhwng Heddlu De Cymru a Heddlu Gwent, sy'n helpu'r ddau heddlu i ostwng troseddau, lleihau costau, a darparu gwasanaeth yr heddlu effeithiol ac effeithlon drwy sicrhau bod ein swyddogion yn defnyddio'r dechnoleg ddiweddaraf, gan roi'r wybodaeth sydd ei hangen arnynt pan fo ei hangen arnynt.

Datblygu gweithlu mwy cynrychioliadol

Rydym wedi newid ein ffordd o weithredu er mwyn sicrhau bod gweithlu'r dyfodol yn cynrychioli'r cymunedau a wasanaethwn yn well. Cefnogwn bobl o gefndiroedd pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig (BME) sydd â diddordeb mewn gyrfa gyda ni, gan gynnwys digwyddiadau i hyrwyddo'r amrywiaeth o rolau o fewn gwasanaeth yr heddlu i bobl ifanc o wahanol gefndiroedd na chânt fel arall efallai gyfle i ddysgu am yr heddlu. Hyrwyddwn fenywod yn y gweithle.

Gweithio i ostwng troseddu treisgar

Bu Iechyd Cyhoeddus Cymru a phartneriaid eraill yn gweithio gyda ni i wella systemau rhannu gwybodaeth er mwyn targedu adnoddau lle mae eu hangen fwyaf. Rydym wedi cyflwyno Man Cymorth Abertawe ac ymgyrch Gwybod y Sgôr: #YfwhchLaiMwynhewchFwy er mwyn gwneud canol ein dinasoedd hyd yn oed yn fwy diogel liw nos. Gweithredwn bolisi dim goddefgarwch o ran ymosodwyr rhywiol ac rydym yn hyfforddi staff drysau ac eraill i adnabod unigolion o'r fath a'r rhai a all fod mewn perygl o'u herwydd.

Cefnogi pobl ifanc

Caiff ein Rhaglen Gwirfoddolwyr Ifanc yr Heddlu ei chyflwyno i bobl ifanc o fewn ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf De Cymru. Rydym wedi ehangu cynllun peilot brysennu'r ddalfa yng Nghaerdydd i gefnogi pobl ifanc rhwng 18 a 25 oed ac i gadw pobl ifanc allan o'r System Cyfiawnder Troseddol. Rydym wedi ariannu cynlluniau sy'n cefnogi lleihad yn nifer y troseddwy'r ifanc drwy gynnig dewisiadau amgen i droseddu.

System Cyfiawnder Troseddol fwy effeithlon

Rydym wedi gweithio gyda phartneriaid i uno'r byrddau sy'n pennu cyfeiriad strategol y System Cyfiawnder Troseddol yn Ne Cymru, gan wneud pethau'n fwy effeithlon. Mae'r Comisiynydd hefyd wedi sefydlu panel craffu er mwyn galluogi partneriaid Cyfiawnder Troseddol, gan gynnwys cynrychiolwyr ynadon, i asesu p'un a gaiff gorchmynion gwaredu llysoedd eu defnyddio'r gywir ac yn effeithiol.

Lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol

Gall dioddefwyr bellach leisio barn am y mathau o gosbau a wynebwr gan eu tramgwyddwyr - rydym wedi gofyn i bobl nodi pa remediau a ddylai fod ar gael yn eu tyb nhw ac rydym yn defnyddio'r egwyddorion sy'n sail i gamau gweithredu adferol. Bellach mae'n hawdd i ddioddefwyr ofyn am adolygiad o'u hachos drwy'r Sbardun Cymunedol os na fyddant yn fodlon ar yr ymateb a gafwyd. Rydym wedi gweithio gydag awdurdodau lleol a darparwyr tai cymdeithasol i sicrhau bod y broses yn hwylus ac yn gyson ymhob rhan o'r heddlu.

Y GWIR ANRH. ALUN MICHAEL

COMISIYNYDD YR HEDDLU
A THROSEDDU DE CYMRU

HEDDLU DE CYMRU

Yn 1969 unwyd pum cwnstabliaeth i ffurfio Heddlu De Cymru. Mae ein sefydliad wedi wynebu sawl her ar hyd y ffordd; o gael ein labelu'n un o'r heddluoedd gwaethaf o ran boddhad dioddefwyr i ddod yn un o'r rhai gorau yn y DU, o blismona ein cymunedau yn ystod streic y Glowyr i blismona llawer o ddigwyddiadau lleol a rhyngwladol. Mae'r profiadau hyn wedi esgor ar y dull modern o blismona cymunedau y caiff ein swyddogion eu hadnabod a'u parchu amdano.

PETER VAUGHAN QPM PRIF GWNSTABL

TAITH HEDDLU

2012

Strategaeth ariannu praesept
yn diogelu plismona
cymunedol rhag cyni cyllidol

Cynllun cyntaf yr Heddlu
a Gostwng Troseddu ar
gyfer De Cymru

£4.5m o Gyllid Arloesi'r Heddlu
wedi'i roi i Dde Cymru

Lansio Cynllun
Gweithredu i Fynd i'r
Afael â Thrais yn Erbyn
Menywod a Merched

Cofnodi troseddau'n fwy
cywir, gan ganolbwyntio
ar ddioddefwyr

Man Cymorth yn agor
– dros 1,200 o bobl yn
cael cymorth

2013

Uwchgynhadledd
NATO - arweinwyr
y byd yn ymweld â
De-ddwyrain Cymru

Alun Michael yn
cael ei ethol yn
Gomisiynydd yr
Heddlu a Throseddu
cyntaf De Cymru

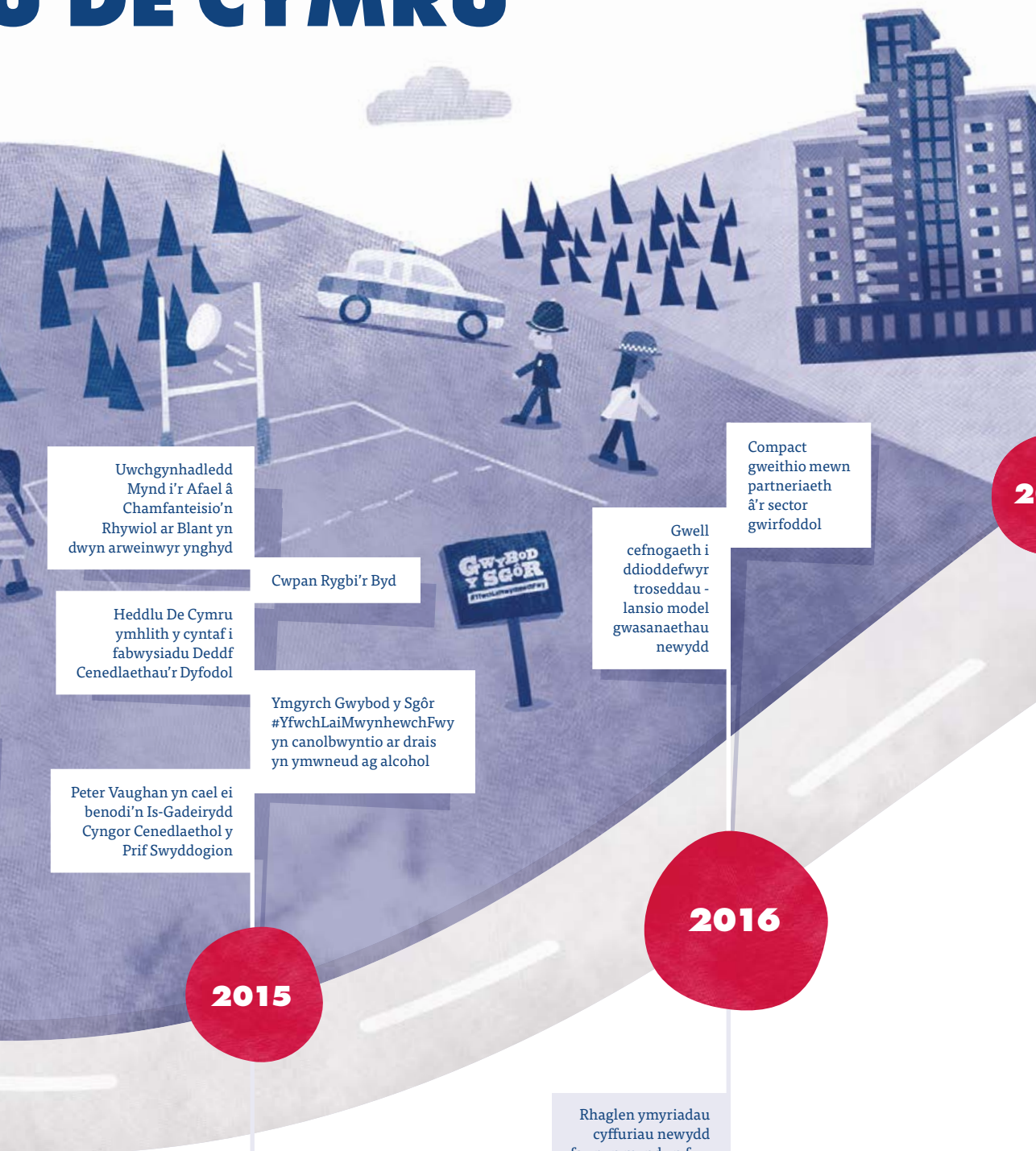
Dogfen "Hallmarks"
yn nodi'r cyd-
drefniadau rhwng
y Prif Gwnstabl a'r
Comisiynydd

Peter Vaughan yn
cael ei benodi'n
Is-Lywydd
Cymdeithas Prif
Swyddogion yr
Heddlu

2014

Ymhlith y
deg gorau
am foddhad
dioddefwyr

U DE CYMRU

Uwchgynhadledd
Mynd i'r Afael â
Chamfanteisio'n
Rhywiol ar Blant yn
dwyn arweinwyr ynghyd

Cwpan Rygbi'r Byd

Heddlu De Cymru
ymhlith y cyntaf i
fabwysiadu Deddf
Cenedlaethau'r Dyfodol

Ymgyrch Gwybod y Sgôr
#YfwwchLaiMwynhewchFwy
yn canolbwyntio ar drais
yn ymwneud ag alcohol

Peter Vaughan yn cael ei
benodi'n Is-Gadeirydd
Cyngor Cenedlaethol y
Prif Swyddgion

Compact
gweithio mewn
partneriaeth
â'r sector
gwirfoddol

Gwell
cefnogaeth i
ddioddefwyr
troseddau -
lansio model
gwasanaethau
newydd

2015

101 yn cael ei ail-lansio
gan ei gwneud yn hawdd
cysylltu â Heddlu De Cymru

2016

Rhaglen ymyriadau
cyffuriau newydd
fawr yn mynd yn fyw

Gwell dealltwriaeth o
faterion iechyd meddwl
er mwyn llywio
ymatebion yr heddlu

2

Ystad yr heddlu yn
addas at y diben

2019

2020

2018

2017

Dull cydlynol ac
integredig o reoli
troseddwyd ledled
De Cymru

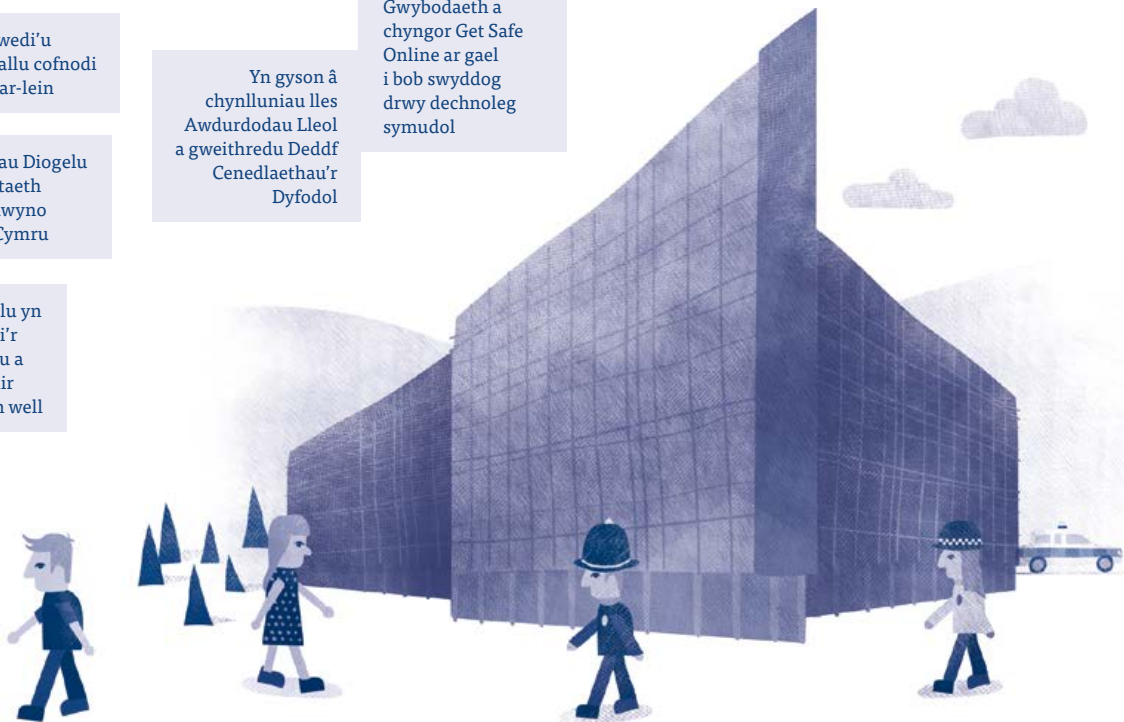
Systemau wedi'u
datblygu i allu cofnodi
troseddau ar-lein

Canolfannau Diogelu
Aml-asiantaeth
wedi'u cyflwyno
ledled De Cymru

Ein gweithlu yn
cynrychioli'r
cymunedau a
wasanaethir
gennym yn well

Yn gyson â
chynlluniau lles
Awdurdodau Lleol
a gweithredu Deddf
Cenedlaethau'r
Dyfodol

Gwybodaeth a
chyngor Get Safe
Online ar gael
i bob swyddog
drwy dechnoleg
symudol

EIN BLAENORIAETHAU

Mae gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddau gyfrifoldeb cyfreithiol i bennu'r blaenoriaethau plismona ar gyfer De Cymru drwy Gynllun yr Heddlu a Gostwng Troseddau. Yn Ne Cymru, gwneir hyn mewn partneriaeth â'r Prif Gwnstabl, yn seiliedig ar werthoedd ac egwyddorion a rennir ac mewn ymgynghoriad â'r cyhoedd a phartneriaid.

Yn Ne Cymru byddwn yn:

**GOSTWNG AC ATAL
TROSEDDU AC YMDDYGIAD
GWRTHGYMDEITHASOL
ER MWYN CADW POBL YN
DDIOGEL YN EU CARTREFI
A'U CYMUNEDAU**

**GWELLA'R Ffordd
RYDYM YN CYSYLLTU
Â'N CYMUNEDAU, YN
EU CYNNWYS AC YN EU
HYSBYSU**

**GWEITHIO I DDIOGELU
AELODAU MWYAF AGORED I
NIWED EIN CYMUNEDAU**

**GWARIO EICH ARIAN YN
DDOETH ER MWYN DIOGELU
PLISMONA YN EICH
CYMUNED**

**SICRHAU BOD Y SYSTEM
CYFIAWNDER TROSEDDOL
LEOL YN GWEITHIO'N
EFFEITHIOL AC YN
EFFEITHLON, GAN DDIWALLU
ANGHENION DIODDEFWYR
A HERIO TROSEDDWYR**

**CYFRANNU AT Y
GOFYNIAD PLISMONA
STRATEGOL A PHLISMONA
DIGWYDDIADAU MAWR YN
LLWYDDIANNUS**

South Wales
Police and Crime Commissioner
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau
De Cymru

commissioner@heddlu-de-cymru.pnn.police.uk
comisiynyddheddluathroseddau.cymru

MODEL YMYRRAETH GYNNAR

HEDDLU DE CYMRU:

CAMAU GWEITHREDU PRYDLON A CHADARNHAOL

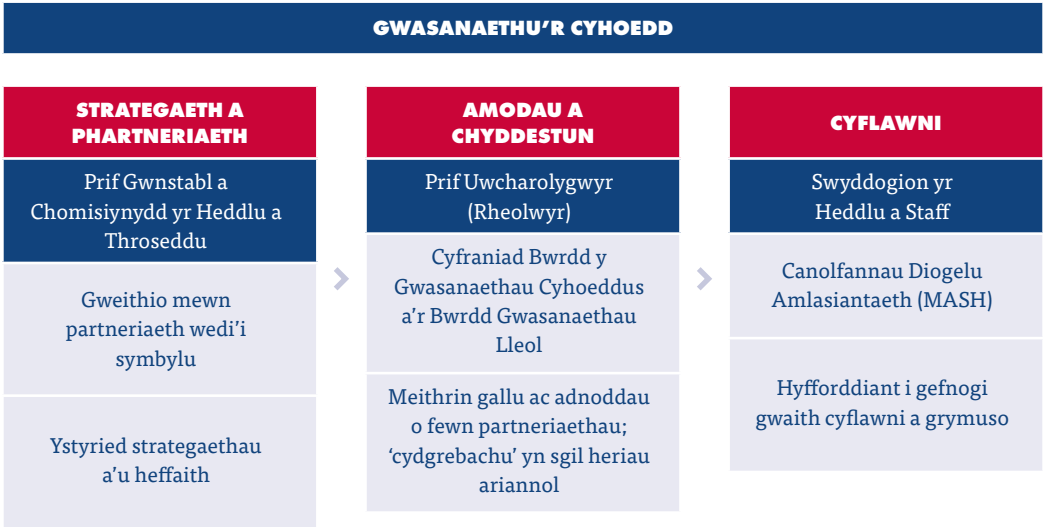
Mae lefelau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yn Ne Cymru ymhlith eu hisaf erioed ond erys y galw am wasanaethau'r heddlu yn uchel ar adeg o gyni cyllidol a thoriadau. Rhaid arloesi'n barhaus er mwyn cynnal gwasanaethau cyhoeddus a chadw De Cymru'n ddiogel.

Ymyrraeth gynnar ar y cyd â champau gweithredu prydlon a chadarnhaol fydd ein ffocws wrth i ni anelu at ddiogelu'r mwyaf agored i niwed.

Yr heddlu'n aml yw'r asiantaeth gyntaf i fod mewn cysylltiad â phlant neu deuluoedd sydd angen help. Rydym am fod yn rhan o'r ateb sy'n atal problemau rhag cyrraedd y pwynt lle mae angen y gwasanaethau brys ar bobl.

Mae ymyrraeth gynnar yn helpu i atal problemau cyn iddynt waethygu, yn atal pobl rhag dod yn ddioddefwyr, yn atal pobl rhag troseddu ac yn lleihau'r galw ar yr heddlu a'n partneriaid. Golyga nodi problemau'n gyflym a gweithio gyda phartneriaid i ddod o hyd i atebion cynaliadwy, er enghraifft y Canolfannau Diogelu Amlasiantaeth a gyflwynir ledled De Cymru neu Gynllun Gwirfoddolwyr Ifanc yr Heddlu.

Byddwn yn gweithredu ar sail 'yr hyn sy'n gweithio' gan ddefnyddio mentrau sydd wedi'u profi'n llwyddiannus. Byddwn hefyd yn datblygu ac yn gwerthuso dulliau newydd o weithredu sy'n addas ar gyfer ein cymunedau. Dim ond drwy weithio'n agos gyda phartneriaid a sicrhau bod gan swyddogion yr heddlu a staff y sgiliau sydd eu hangen arnynt i addasu a bod yn rhan o'r ateb y gallwn wneud hyn.

MAE'R BLAENORIAETHAU AR GYFER PLISMONA DE CYMRU YN NODI SUT Y BYDD YMYRRAETH GYNNAR A CHAMAU GWEITHREDU PRYDLON A CHADARNHAOL YN HELPU I WNEUD EIN HOLL GYMUNEDAU'N FWY DIOGEL.

BLAENORIAETH 1

BYDDWN YN GOSTWNG AC YN ATAL TROSEDDU AC YMDDYGIAD GWRTHGYMDEITHASOL ER MWYN CADW POBL YN DDIOGEL YN EU CARTREFI A'U CYMUNEDAU

Gostwng troseddu yw'n prif ddiben. Byddwn yn ddiostur o ran trosedd a'r hyn sy'n ei hachosi, gan nodi'r prif faterion ac ymdrin â hwy drwy ymyrraeth gynnar a chamau gweithredu prydlon a chadarnhaol yn seiliedig ar dystiolaeth, partneriaeth a gwerthuso "yr hyn sy'n gweithio".

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

Plismona Lleol

- Sicrhau bod Swyddogion Cymorth Cymunedol yn rhan lawn o'u cymunedau lleol ac yn meddu ar y sgiliau i rymuso pobl i ddod o hyd i atebion lleol
- Cysylltu Swyddogion yr Heddlu sy'n gweithio mewn ysgolion, timau troseddau ieuencid a thimau plismona lleol
- Arwain camau i fynd i'r afael ag Ymddygiad Gwrthgyrmyddol gyda phartneriaid mewn llywodraeth leol a darparwyr tai cymdeithasol
- Gweithio gyda phobl ifanc i ehangu ein cynllun Gwirfoddolwyr Ifanc yr Heddlu yn Ne Cymru
- Recriwtio mwy o Gwnstablaid Gwirfoddol o bob rhan o'n cymunedau

Gweithio o fewn cymunedau

- Helpu cymunedau lleol i chwarae rhan weithredol yn y gwaith o ddatrys problemau lleol gan weithio gyda Gwarchod Cymdogaeth, Movement for Change a Citizens UK
- Gweithredu Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ar gam cynnar gydag aelodaeth weithredol lawn o Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus
- Gweithio gyda phartneriaid i ymgorffori'r Ddeddf Cymdogaethau Glân
- Hyrwyddo effeithiolrwydd Partneriaethau Diogelwch Cymunedol lleol

Mynd i'r Afael â Throseddau Treisgar

- Datblygu dull mwy effeithiol o drwyddedu ac ymdrin â'r economi liw nos
- Gweithio i ostwng troseddu treisgar drwy rannu a dadansoddi data amlasiantaeth a gweithio gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru i hyrwyddo mentrau ymyrraeth gynnar ac atal
- Parhau i ddatblygu mentrau - fel Man Cymorth Abertawe - i ddiogelu'r cyhoedd a lleihau pwysau ar wasanaethau cyhoeddus sy'n deillio o'r economi liw nos

BLAENORIAETH 2

BYDDWN YN GWELLA'R FFORDD RYDYM YN CYSYLLTU Â'N CYMUNEDAU, YN EU CYNNWYS AC YN EU HYSBYSU

Yn ôl gwaith ymchwil mae angen i gymunedau gael mwy o wybodaeth am waith Heddlu De Cymru a sut i gael gafael ar wasanaethau. Byddwn yn adeiladu ar lwyddiant y Ganolfan Gwasanaeth Cyhoeddus newydd ac ail-lansio 101 er mwyn sicrhau bod y cyhoedd yn gallu cysylltu â ni'n hyderus a chael ymateb prydlon a chadarnhaol fel eu bod yn profi gwasanaethau sydd ymhlith y gorau yng Nghymru a Lloegr.

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

Cynnwys

- Sicrhau bod ein gwasanaeth yn adlewyrchu ein cymunedau'n well, yn enwedig cymunedau pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig sydd wedi'u tangynrychioli'n ddifrifol ar hyn o bryd
- Gwella cyfraddau recriwtio, cadw a datblygu menywod o fewn Heddlu De Cymru
- Rhoi Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn ar waith
- Deall y dulliau cyfathrebu sydd fwyaf effeithiol i'n cymunedau

Hysbysu

- Gweithredu strategaeth sy'n dangos ein hymrwymiad i gyfathrebu da, yn fewnol ac yn allanol
- Helpu aelodau o'r cyhoedd i gysylltu â'r gwasanaeth priodol ynghylch materion heblaw am blismona

Cysylltu

- Cyflwyno system adrodd ar-lein ar gyfer trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol
- Creu porth ar-lein i ddioddefwyr fel y gallant olrhain hynt yr ymchwiliad i'w trosedd
- Datblygu hygyrchedd ein Canolfan Gwasanaeth Cyhoeddus
- Gweithio'n lleol ac yn genedlaethol i wneud 101 yn fwy hygyrch i'r rhai ag anghenion amrywiol
- Defnyddio Cyfryngau Cymdeithasol a dulliau eraill i ymgysylltu'n well â'r cyhoedd

BLAENORIAETH 3

BYDDWN YN GWEITHIO I DDIOGELU AELODAU MWYAF AGORED I NIWED EIN CYMUNEDAU

Byddwn yn meithrin ein dealltwriaeth o'r materion a wynebwr gan ein cymunedau er mwyn darparu'r cymorth sydd ei angen arnynt, gan ddilyn egwyddorion ymyrraeth gynnar a chydweithredu â phartneriaid er mwyn nodi a helpu'r rhai sydd ei angen fwyaf.

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

Gweithredu'r Cynllun i Fynd i'r Afael â Thrais yn Erbyn Menywod a Merched

- Dechrau defnyddio model ariannu mwy cynaliadwy ar gyfer gwasanaethau cam-drin domestig a thrais rhywiol yn seiliedig ar anghenion
- Gwella ein cymorth i ddioddefwyr Trais ar sail Anrhydedd ac Anffurfio Organau Cenhedlu Benywod
- Cyflwyno Canolfannau Diogelu Aml-asiantaeth ledled De Cymru
- Hyrwyddo rhaglen IRIS (Adnabod ac Atgyfeirio i Wella Diogelwch) a Chynghorwyr Trais Domestig Annibynnol seiliedig ar iechyd er mwyn gallu adnabod dioddefwyr yn gynharach
- Hyfforddi pob Swyddog yr Heddlu a phartner yn yr economi liw nos ar ymwybyddiaeth o bobl agored i niwed
- Datblygu rhaglen newydd gyda phrifysgolion De Cymru i adnabod a chefnogi myfyrwyr a all fod yn ddioddefwyr cam-drin domestig a thrais rhywiol

Iechyd Meddwl ac Anabledd

- Gweithio gyda phartneriaid i wella cymorth a chyfathrebu rhwng yr heddlu a'r rhai ag anghenion iechyd meddwl neu anawsterau dysgu drwy gyflwyno cerdyn Cadw'n Ddiogel Cymru
- Cefnogi'r gwaith o gyflwyno mannau diogel, ar wahân i'r ddalfa, i unigolion a allai fel arall gael eu cadw o dan Adran 136 o'r Ddeddf Iechyd Meddwl

Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a'u Cam-drin

- Gweithredu argymhellion yr Adolygiad o Gamfanteisio'n Rhywiol ar Blant
- Cyflwyno Eiriolwyr Plant i weithio gyda dioddefwyr a gwella'r broses o adnabod plant sydd mewn perygl, gan weithio gydag asiantaethau partner i gynnig cymorth effeithiol

Pobl sy'n Agored i Niwed

- Defnyddio canfyddiadau'r adolygiad mewnol o Droseddau Casineb er mwyn sicrhau bod dioddefwyr yn cael y gwasanaeth mwyaf priodol ac yn fodlon ar yr ymateb a gânt
- Annog dioddefwyr troseddau casineb i roi gwybod am ddigwyddiadau fel y gallant gael y cymorth priodol
- Gweithio gyda phartneriaid gan gynnwys Get Safe Online a'r Comisiynydd Pobl Hŷn i ddiogelu pobl rhag sgamiau a thwyll, sy'n broblem gynyddol

BLAENORIAETH 4

BYDDWN YN GWARIO EICH ARIAN YN DDOETH ER MWYN DIOGELU PLISMONA YN EICH CYMUNED

Wynebwn doriadau difrifol i Grant yr Heddlu gan Lywodraeth Ganolog. Mae hynny'n golygu bod penderfyniadau anodd yn anochel, ond hyd yn oed ar adeg anodd fel hon rydym wedi ymrwymo i ddiogelu Plismona yn y Gymdogaeth yn Ne Cymru a gweithio'n effeithiol gyda phartneriaid er mwyn gwneud ein cymunedau'n ddiogel.

Cyflwynir adnoddau'n lleol ac yn strategol gyda gwasanaethau effeithiol ac effeithlon sy'n canolbwyntio ar angen.

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

Pobl

- Datblygu strategaeth pobl sy'n rhoi'r bobl gywir yn y man cywir
- Diogelu'r nifer angenrheidiol o swyddogion yr heddlu hyd y gallwn tra'n gwneud arbedion
- Ceisio model plismona cynaliadwy yn Ne Cymru sy'n ystyried pwysau

Ystadau

- Gwario llai ar adeiladau tra'n sicrhau bod gennym ystad sy'n addas at y diben
- Cydweithredu ag eraill gan adeiladu ar lwyddiant y Gweithdy Fflyd ar y Cyd â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
- Hyrwyddo cyflwyno Canolfan Gwasanaeth Cyhoeddus ar y cyd â Tân ac Iechyd
- Cydweithio ym maes caffael a chostau cefn swyddfa â heddluoedd eraill a phartneriaid yn y sector cyhoeddus

Cyfarpar

- Gwneud defnydd mwy effeithiol o dechnoleg drwy Raglen Fusion yn enwedig drwy ddata symudol, iR3 a chamerau a gaiff eu gwisgo ar y corff

BLAENORIAETH 5

BYDDWN YN SICHAU BOD Y SYSTEM CYFIAWNDER TROSEDDOL
LEOL YN GWEITHIO’N EFFEITHIOL AC YN EFFEITHLON, GAN DDIWALLU
ANGHENION DIODDEFWYR A HERIO TROSEDDWYR

Mae angen i’r System Cyfiawnder Troseddol roi pwyslais clir ar ostwng troseddu gan ganolbwyntio ar atal troseddu ac aildroseddu tra’n lleihau niwed a risg i’r cyhoedd.

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

Dioddefwyr

- Diwygio a datblygu gwasanaethau cymorth i ddioddefwyr gan sicrhau bod cymorth amlasiantaeth yn canolbwyntio ar y rhai sydd ei angen fwyaf
- Gwella canlyniadau i ddioddefwyr a sicrhau bod eu llais yn cael ei glywed drwy ddefnydd cynyddol o gamau adferol

Troseddwyr

- Cynyddu nifer y troseddwr a gaiff eu tywys ar hyd llwybr arall ac o gyfeiriad y System Cyfiawnder Troseddol drwy fentrau fel Rhaglen Fraenaru Menywod a Rhaglen 18-25 oed
- Datblygu llwybrau i bobl â phroblemau iechyd Meddwl fel eu bod yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt, yn hytrach na chael eu hunain yn y System Cyfiawnder Troseddol yn amhriodol
- Datblygu ac ehangu cyfleoedd i ymyrryd yn gynnar er mwyn gostwng troseddu a gwella cyfleoedd bywyd y grŵp oedran 18-25
- Rhoi model WISDOM ar waith er mwyn gwella ein hymateb i anghenion a rheolaeth ein troseddwr mwyaf peryglus, gan sicrhau bod diogelwch dioddefwyr wrth wraidd ein hymateb
- Gweithredu canfyddiadau cynllun peilot cenedlaethol “DRIVE” Safe Lives sy’n anelu at sicrhau ymyrraeth gynnar wrth reoli tramgwyddwyr trais domestig

Partneriaid

- Gweithio gyda’r Gwasanaeth Cenedlaethol Rheoli Troseddwr yng Nghymru (Carchardai, Profiannaeth a Gwasanaethau Dan Gontract) er mwyn meithrin dealltwriaeth gyffredin o flaenoriaethau a dull integredig cydlynol o reoli troseddwr o’r dechrau i’r diwedd ledled De Cymru
- Gweithio gyda phartneriaid i wireddu buddiannau’r rhaglen Trawsnewid Cyfiawnder Diannod
- Mireinio a chyflwyno gwasanaeth camddefnyddio sylweddau a gomisiynwyd ar y cyd sy’n canolbwyntio ar atal aildroseddu
- Datblygu dull partneriaeth o gefnogi pobl sy’n rhoi gwasanaethau lleol dan y straen mwyaf
- Meithrin gwell dealltwriaeth o effeithiau natur amrywiol newidiol ein cymunedau, gyda ffocws arbennig ar y cymunedau cynyddol o wladolion tramor o fewn De Cymru

BLAENORIAETH 6

BYDDWN YN CYFRANNU AT Y GOFYNIAD PLISMONA STRATEGOL AC YN PLISMONA DIGWYDDIADAU MAWR YN LLWYDDIANNUS

Mae Heddlu De Cymru yn heddlu strategol allweddol wrth gefnogi digwyddiadau mawr y tu hwnt i'w ffiniau, gan wneud cyfraniad sylweddol at gynhadledd NATO yn 2014, Gemau Olympaidd 2012 a phlismona terfysgoedd Llundain yn 2011.

Mae'r Gofyniad Plismona Strategol blynyddol yn elfen bwysig o blismona ledled Cymru a Lloegr, gan nodi bygythiadau cenedlaethol allweddol y mae'n rhaid eu trechu a'r adnoddau sydd eu hangen i wneud hynny. Er y gall pryder y cyhoedd ynghylch y materion hyn ddibynnu ar ddigwyddiadau proffil uchel a sylw yn y cyfryngau, mae'r gwaith o'u plismona yn gofyn am ffocws parhaus ar y canlynol:

- Terfysgaeth
- Troseddu difrifol a chyfundrefnol
- Digwyddiadau seibrddiogelwch
- Argyfyngau Sifil
- Trefn Gyhoeddus a Diogelwch y Cyhoedd
- Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a'u Cam-drin

Mae cyfrannu at yr heriau hyn yn flaenoriaeth ac rydym yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod Cymru yn cael ei gwasanaethu'n dda drwy drefniadau cydweithredol.

Sut y byddwn yn gwneud hyn:

- Trechu radicaliaeth yn ein cymunedau drwy ennyn ymddiriedaeth er mwyn hyrwyddo amgylchedd lle mae gan bobl yr hyder i roi gwybod am ymddygiad eithafol
- Cydweithio â heddluoedd eraill a phartneriaid er mwyn nodi dulliau effeithlon o ymateb i ddigwyddiadau mawr a chadw pobl yn ddiogel
- Nodi, deall ac ymdrin â bygythiadau a ddaw i'r amlwg fel trosedd ar-lein a gweithio gyda phartneriaid i godi ymwybyddiaeth
- Gweithio gyda phartneriaid i nodi a rhwystro masnachu mewn pobl, Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a chamdriniaeth
- Sicrhau bod Byrddau Troseddu Difrifol a Chyfundrefnol lleol yn ymateb i faterion lleol
- Gweithio gyda phartneriaid, fel y Gwasanaeth Cenedlaethol Rheoli Troseddwy'r Nghymru, er mwyn datblygu dulliau mwy effeithiol o reoli troseddwy'r cyfundrefnol

CANLYNIADAU

BLAENORIAETH	1	2	3	4	5	6
Cynyddu nifer y bobl sydd o'r farn bod eu cymdogaeth yn fan diogel i fyw ynddo	✓	✓	✓			
Mwy o hyder i roi gwybod am droseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol	✓	✓				
Mwy o ganfyddiad bod yr heddlu yn delio â phryderon lleol	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gweithio gyda Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol a phartneriaid er mwyn sicrhau ein bod yn mabwysiadu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gynnar	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Lefel uchel o ymwybyddiaeth ymhlith y cyhoedd o'r Sbardun Cymunedol a'r Rhwymedi Cymunedol	✓	✓	✓		✓	
Cyfraddau uwch o roi gwybod am Drais yn erbyn Menywod a Merched gan unigolion ac asiantaethau	✓	✓	✓		✓	
Mwy o ymwybyddiaeth o'r lefel o Gamfanteisio'n Rhywiol ar Blant a'u Cam-drin gyda systemau cymorth gwell ar gyfer dioddefwyr		✓	✓		✓	✓
Lefel uchel o foddhad ymhlith dioddefwyr troseddau					✓	
Mwy o foddhad â'r gwasanaethau a ddarperir i ddioddefwyr			✓		✓	
Lleihau'r defnydd o Adran 136 o'r Ddeddf Iechyd Meddwl drwy ddefnyddio cyfleusterau'n fwy priodol			✓	✓	✓	
Gostwng cyfraddau troseddu yn y grŵp oedran 18-25	✓			✓	✓	
Lleihau'r lefel o aildroseddu drwy weithredu mentrau, fel Rhaglen Fraenaru Menywod				✓	✓	
Dull system gyfan cydlynol ac integredig o reoli troseddau ledled De Cymru	✓		✓	✓	✓	✓
Gwell dealltwriaeth o alw o fewn Heddlu De Cymru	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Caiff pob maes o alw ei ddadansoddi ar sail nodi ymyriadau cynnar a chamau gweithredu prydlon a chadarnhaol	✓	✓	✓	✓	✓	✓

GALLUOGI CYFLAWNI

Y Prif Gwnstabl sy'n gyfrifol am roi elfennau gweithredol Cynllun yr Heddlu a Gostwng Troseddu ar waith. Cyflawnir y blaenoriaethau plismona o dan y penawdau gweithredol isod. Rhoddir rhagor o fanylion am hyn yng Nghynllun llawn yr Heddlu a Gostwng Troseddu yn comisiynyddheddluathroseddu.cymru

Ein Cyhoedd

Bydd ein cymunedau'n hyderus bod Heddlu De Cymru yn gwrandao ar eu hanghenion ac yn ymateb iddynt.

Ein Plismona

Byddwn yn parhau i ddatblygu ein dulliau gweithredol o gadw cymunedau'n ddiogel rhag bygythiadau cyfredol a rhai sy'n dod i'r amlwg.

Ein Hadnoddau

Byddwn yn canolbwyntio ar y ffordd y gallwn ddarparu ein gwasanaethau am lai o gost a diwallu anghenion datblygol cymunedau, gan wneud y defnydd gorau o'n holl adnoddau nad ydynt yn rhai staff, gan gynnwys technoleg.

Ein Pobl

Byddwn yn canolbwyntio ar sicrhau bod gennym y bobl gywir, sydd â'r sgiliau a'r galluoedd cywir i ddiwallu anghenion ein cymunedau.

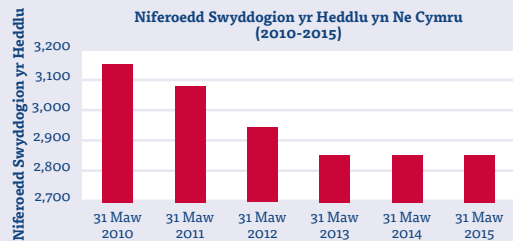
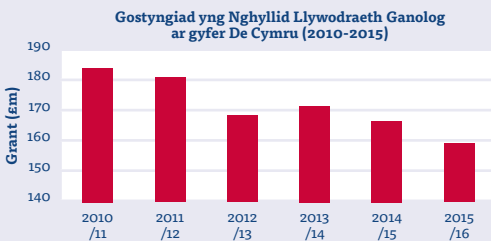

Ein Partneriaid

Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid yn unol â'n gweledigaeth, yn enwedig lle mae gennym ddiben cyffredin clir.

Yr Her Ariannol

Mae effeithiau cyfunol toriadau grant a chwyddiant wedi arwain at darged arbedion o £71m rhwng 2010/11 a 2018/19.

HEDDLU	TRETH GYNGOR BAND D 2015/16
Gogledd Cymru	£235.44
Gwent	£211.62
Dyfed-Powys	£200.07
De Cymru	£199.86

De Cymru sydd â'r tâl praesept isaf am blismona yng Nghymru. Mae ein strategaeth o gynyddu'r praesept ryw fymryn (llai nag 20c yr wythnos i lawer o aelwydydd) yn hanfodol er mwyn diogelu niferoedd swyddogion yr heddlu.

24 AWR O FEWN HEDDLU DE CYMRU

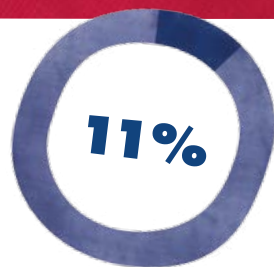
BOB DYDD MAE HEDDLU DE CYMRU YN DELIO AG ODDEUTU...

O ALWADAU I'R GANOLFAN
GWASANAETH CYHOEDDUS

3

TROSEDD
RYWIOI

LEFEL Y GALW YN
YMWNEUD Â THROSEDD

32

O BOBL AR GOLL

O BOBL YN MYND
DRWY'R DDALFA

54

O YMOSODIADAU

O ACHOSION O
ROI GWYBOD
AM YMDDYGIAD
GWRTHGYMDEITHASOL

71

O ACHOSION YN
GYSYLLTIEDIG Â
CHAM-DRIN DOMESTIG

O ALWADAU LLES
DIOGELWCH Y CYHOEDD

AC MAE'N PARHAU I DDELIO Â THUA...

1,789

O DROSEDDWYR A REOLIR
O DAN MAPPA
(TREFNIADAU AMLASIANTAETHOL
AR GYFER DIOGELU'R CYHOEDD)

1,591

O BLANT A GEFNOGIR
AR Y GOFRESTR
AMDDIFFYN

11,311

O AD-DDIODDEFWYR
CAM-DRIN
DOMESTIG

PLISMONA DE CYMRU

Mae plismona yn gymhleth ac yn heriol o ran ei natur; bydd nifer fawr o ffactorau'n effeithio ar yr hyn sy'n ofynnol o gyflwr yr economi i'r tueddiadau technolegol diweddaraf, ond eto i gyd disgwylir i heddluoedd addasu ac ymateb yn effeithiol i'r heriau hyn.

Mae Arolygiaeth Cwnstablaieth Ei Mawrhydi (HMIC) yn cynnal arolygiadau rheolaidd er mwyn sicrhau bod yr heddlu yn darparu'r gwasanaeth a dd disgwylir ganddo. Mae'r broses hon wedi tynnu sylw at y meysydd canlynol sydd angen eu gwella:

EFFEITHIOLRWYDD	EFFEITHLONRWYDD	DILYSRWYDD
Cam-drin Domestig		Cod Moseg
Seibrdroseddau	Cyfleodd Cydweithredu pellach gyda phartneriaid	Fetio staff
Dysgu sefydliadol		

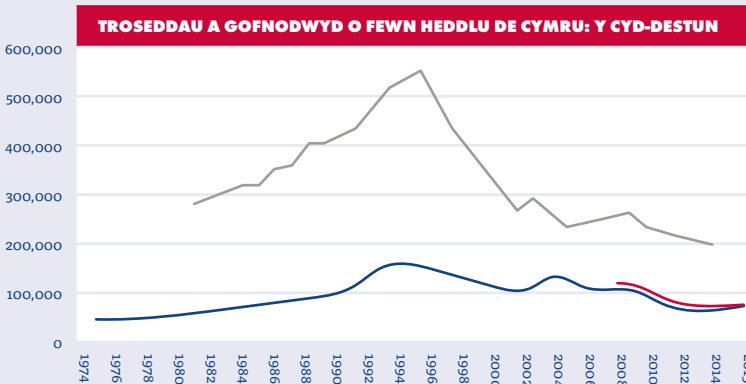
CAMFANTEISIO'N RHYWIOL AR BLANT A'U CAM-DRIN, IECHYD MEDDWL, GWERTH AM ARIAN, RHEOLI GWYBODAETH A GALW

Mae'r Ysgrifennydd Cartref hefyd yn nodi bygythiadau y mae'n rhaid i heddluoedd allu delio â hwy:

21

Mae'r wybodaeth hon yn dangos yn gyflym yr hyn a dd disgwylir gennym fel gwasanaeth ond rhaid ei hystyried yng nghyd-destun ein perfformiad a'n taith ein hunain fel y gwelir yn y graff isod:

Ni fu De Cymru erioed yn ardal fwy diogel i fyw, gweithio neu ymweld â hi gyda'r gwasanaeth a ddarperir i ddioddefwyr ymhlith y gorau yng Nghymru a Lloegr.

Amcangyfrif o nifer y troseddau a gyflawnwyd yn ardal HDC

Amcangyfrif o nifer y troseddau y rhoddwyd gwybod i HDC amdanynt

Troseddau a gofnodwyd o fewn Heddlu De Cymru

YR HYN Y MAE'R CYHOEDD YN EI DDWEUD WRTHYM...

Mae ymyrraeth gynnar effeithiol a chmau gweithredu prydlon a chadarnhaol i ostwng troseddu yn golygu gweithio mewn partneriaeth â chyrff eraill yn y sector cyhoeddus. Ceir meysydd clir o orgyffwrdd a chanlyniadau a rennir. Drwy ddeall ffocws craidd partneriaid gellir sicrhau bod y rhain yn cael eu hadlewyrchu drwy ein blaenoriaethau ein hunain, gan ein gwneud i gyd yn fwy effeithiol ac effeithlon wrth gyflawni ein nodau.

PRIF BRYDERON EIN PARTNERIAID YW:

**CAMDEFNYDDIO
SYLWEDDAU**

**CEFNOGI POBL
IFANC**

**DIOGELU POBL
AGORED I NIWED**

**CAM-DRIN
DOMESTIG**

**IECHYD
MEDDWL**

**YMDDYGIAD
GWRTHGYMDEITHASOL**

**GOSTWNG
AILDROSEDDU**

TERFYSGAETH

**TROSEDDAU
TREISGAR**

**CAMFANTEISIO'N
RHYWIOL AR BLANT**

**DIOGELWCH
AR Y FFYRDD**

**TROSEDDAU
CAFFAELGAR**

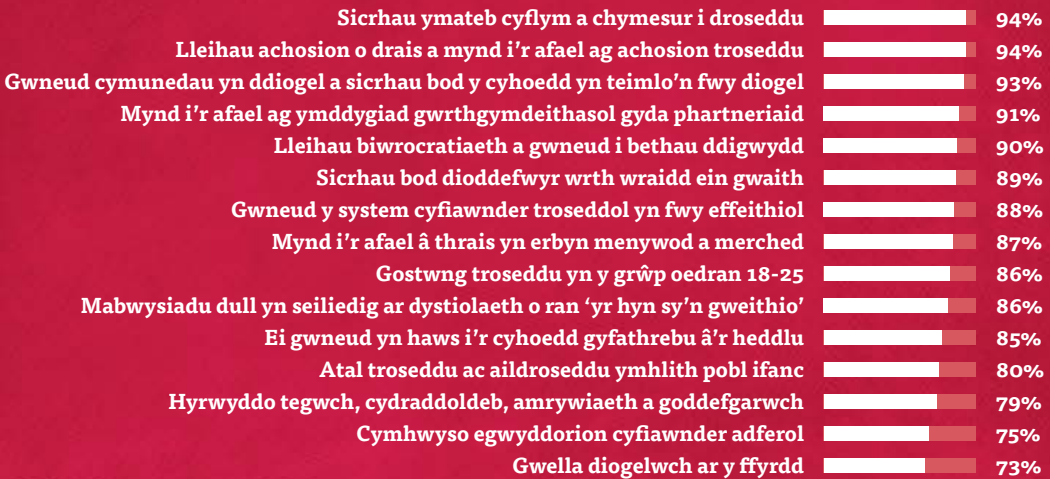
**CANFYDDIAD
Y CYHOEDD**

**PO FWYAF
Y CYLCH Y
MWYAF Y
PRYDER!**

YR HYN Y MAE EIN PARTNERIAID YN EI DDWEUD WRTHYM...

Mae deall ac ymateb i anghenion ein cymunedau yn ffocws allweddol i Heddlu De Cymru. Gofynnwn am eu mewnbwn yn rheolaidd er mwyn ein helpu i ganolbwyntio ar beth sy'n bwysig. Dyma rai o'r pethau y maent yn eu dweud wrthym:

CYTUNDEB Y CYHOEDD Â BLAENORIAETHAU PRESENNOL

23

62%

o bobl o'r farn bod camfanteisio'n rhywiol ar blant a'u cam-drin yn faes ffocws sy'n dod i'r amlwg

48%

o bobl o'r farn bod terfysgaeth a radicaliaeth yn flaenoriaeth ddatblygol

59%

o bobl o'r farn ein bod yn delio â blaenoriaethau cymunedol

58%

o bobl o'r farn nad ydynt yn wybodus am blismona lleol

77%

o bobl yn ymddiddori mewn plismona yn eu hardal leol

**GWNEUD EIN PLISMONA'N
FWY EFFEITHIOL**

**BYDD GAN GYMUNED
HYDDYSG FWY O HYDER YN
EI HEDDLU A BYDD YN FWY
TEBYGOL O ROI GWYBOD AM
DDIGWYDDIADAU.**

DWYN YR HEDDLU I GYFRIF

Cyflwynwyd Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu 2011, gan newid y broses o lywodraethu plismona a'r berthynas ag asiantaethau partner yn sylweddol.

Prif gyfrifoldeb y Comisiynydd yw sicrhau y parheir i ddarparu gwasanaeth yr heddlu effeithiol ac effeithlon. Mae hynny'n golygu gostwng troseddu a chydweithio ar flaenoriaethau cytûn yn ogystal â dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif. Daw hyn oll ynghyd ym Mwrdd Strategol y Comisiynydd.

Mae Panel yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn dwyn y Comisiynydd i gyfrif am gyflawni blaenoriaethau'r cynllun.

Y Gwir Anrh Alun Michael

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Tŷ Morgannwg
Pencadlys yr Heddlu
Pen-y-bont ar Ogwr, CF31 3SU

01656 869366

commissioner@heddlu-de-cymru.pnn.police.uk

comisiynyddheddluathroseddu.cymru

South Wales
Police and Crime Commissioner
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu
De Cymru

